

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 18/2018, referent a l'Institut Català de la Salut ((...)).

Antecedents

1.- En data 28/06/2017 va tenir entrada a l'Autoritat un escrit de la persona (identificada a l'acord d'iniciació), qui es queixava que el CAP (...) –dependent de l'Institut Català de la Salut (en endavant ICS)- no havia atès adequadament la seva petició d'accés a les seves dades. Així mateix, la persona denunciant es queixava també que durant el mes de desembre de 2016 alguna persona havia accedit a la seva història clínica per modificar la seva adreça sense comptar amb el seu consentiment. Entre d'altra documentació, la persona denunciant aportava la següent:

- Ofici de data 16/05/2017, per mitjà del qual el Servei d'Atenció Primària (...) contestava la seva sol·licitud d'accés en els termes següents: *"En relació amb el vostre escrit (...), en què sol·liciteu exercir els drets ARCO, en concret pel que fa als accessos realitzats a la vostra història clínica per canvi d'adreça, (...) us enviem adjunta la relació d'aquest accessos i us informem que un cop revisada la traçabilitat dels professionals que han modificat aquestes dades, no podem constatar que estiguin justificades"*.
- Document intítulat *"Traçabilitat usuari"*, en què hi figura identificada la persona aquí denunciant amb el seu nom i cognoms i CIP. En aquest document consta, entre d'altres, el centre de l'ICS des del qual s'hauria efectuat cadascun dels accessos que consten a la seva història clínica relacionats amb el canvi de domicili, però no així la identitat de les persones usuàries a qui correspondria cadascun dels dits accessos.

Atès que en l'escrit de denúncia es queixava per la manca d'atenció del seu dret d'accés, es va iniciar el procediment de tutela de drets núm. PT 36/2017, el qual va finalitzar mitjançant resolució de la directora de l'Autoritat de data 21/12/2017. Això, de conformitat amb el que preveu l'article de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en consonància amb l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

D'altra banda, i en relació amb la queixa formulada per la persona denunciant relativa al presumpte accés indegut a la seva història clínica per tal de modificar la seva adreça, l'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 185/2017), d'acord amb l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC), per tal de determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants concurrents en uns i altres.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

3.- En el si d'aquesta fase d'informació, per mitjà d'ofici de data 03/07/2017, es va requerir l'ICS per tal que donés compliment al següent:

- Aportés una còpia del registre d'accessos a la història clínica de la persona denunciant del període comprés entre el 01/07/2015 fins al 01/07/2017.
- Justifiqués cadascun dels accessos efectuats a la història clínica de la persona denunciant en el període especificat.
- Indiqués a través de quin o quins dels accessos a la història clínica reflectits en el registre d'accessos, s'havia modificat l'adreça de la persona titular de la història clínica.

L'ICS va respondre l'anterior requeriment a través d'escrit de data 19/07/2017, pel qual aportava la següent informació:

- Còpia del "*l·listat d'accessos*" a la història clínica de la persona aquí denunciant, des del 01/07/2015 fins al 01/07/2017. En aquest registre consta la següent informació:
  - a) Nombrosos accessos "*no justificats*" efectuats per Sra. (...), qui presta serveis a l'Equip d'Atenció Primària de (...) (en endavant, EAP (...)) amb categoria professional d'Auxiliar de clínica, els dies: 13/06/2016, 20/09/2016, 21/09/2016, 26/09/2016, 29/09/2016, 24/10/2016, 22/11/2016, 15/12/2016, 16/12/2016, 21/12/2016, 22/12/2016, 23/01/2017, 27/01/2017, 01/02/2017, 06/03/2017, 07/03/2017, 08/03/2017, 09/03/2017, 14/03/2017, 16/03/2017, 20/03/2017, 21/03/2017, 22/03/2017, 23/03/2017, 24/03/2017, 29/03/2017, 04/04/2017, 05/04/2017, 11/04/2017, 12/04/2017, 13/04/2017, 25/04/2017, 26/04/2017, 27/04/2017, 03/05/2017, 08/05/2017, 09/05/2017, 11/05/2017, 15/05/2017, 17/05/2017, 18/05/2017, 22/05/2017, 29/05/2017, 31/05/2017, 01/06/2017, 02/06/2017, 09/06/2017, 15/06/2017, 19/06/2017, 20/06/2017, 21/06/2017, 22/06/2017, 23/06/2017, 27/06/2017 i 28/06/2017.
  - b) S'assenyalen en el l·listat els 4 accessos a la dita història clínica que s'havien realitzat "*amb motiu del canvi d'adreça*":
    - 21/12/2016 a les 13:55h per part de la Sra. (...).
    - 07/03/2017 a les 12:34h per part d'una persona amb categoria professional d'auxiliar administratiu qui presta serveis a l'EAP (...). La justificació que consta en relació amb aquest accés és la següent: "*Accés amb motiu de les tasques pròpies de Gestió i Serveis + canvi adreça a petició de l'interessat*"
    - 07/03/2017 a les 14:42h per part d'una persona amb categoria professional d'auxiliar administratiu qui presta serveis a l'EAP (...). La justificació que consta en relació amb aquest accés, és la següent: "*Accés amb motiu de les tasques pròpies de Gestió i Serveis + canvi adreça a petició de la companya de feina i germana de l'interessat*".
    - 10/03/2017 a les 18:24h per part d'una persona amb categoria professional d'auxiliar administratiu qui presta serveis a l'EAP (...). La justificació que consta

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

en relació amb aquest accés és la següent *“Accés amb motiu de les tasques pròpies de Gestió i Serveis + canvi adreça a petició de l'interessat”*

- Còpia de *“les declaracions de 3 de les 4 professionals implicades en què justifiquen la seva actuació. Pel que fa a la 4a professional implicada [Sra. (...)], no hem obtingut resposta”*.
  - Les persones que van accedir a la història clínica els dies 07/03/2017 a les 12:34h i 10/03/2017 per tal d'efectuar un canvi d'adreça, manifesten a les seves respectives declaracions que ho van fer a petició de la persona denunciant.
  - La persona que va accedir a la història clínica el dia 07/03/2017 a les 14:42 h per modificar l'adreça, manifesta a la seva declaració que *“mi compañera (...), me pidió acosándome, que le cambiara de médico a su hermano (...) yo me fie de ella ...y cambié la dirección al usuario”*.

4.- En data 09/07/2018, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'ICS, en primer lloc, per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3.d) en relació amb l'article 10 de l'LOPD; i, en segon lloc, per una presumpta infracció també greu prevista a l'article 44.3.b) en relació amb l'article 6 de l'LOPD. Així mateix, va nomenar persona instructora de l'expedient la senyora (...), funcionària de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

5.- Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 10/07/2018.

6.- A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils comptadors a partir de l'endemà de la notificació, per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenients per defensar els seus interessos.

7.- En data 12/07/2018, l'ICS va dirigir un escrit a l'Autoritat en el qual no qüestionava els fets imputats, sinó que es limitava a informar que en data 26/02/2018 la Sra. (...) havia passat a la situació de jubilació, moment a partir del qual havia perdut la condició de personal estatutari de l'Institut Català de la Salut. A tal efecte, s'aportava la corresponent acreditació documental.

8.- En data 05/11/2018, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que l'ICS havia incorregut en les infraccions següents:

- 8.1. En primer lloc, una infracció greu, prevista a l'article 44.3.d), en relació amb l'article 10 de l'LOPD.
- 8.2. En segon lloc, una infracció greu prevista a l'article 44.3.b), en relació amb l'article 6, de l'LOPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 06/11/2018 i concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions. El termini s'ha superat i no s'han presentat al·legacions.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Fets provats

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment, es consideren acreditats els fets que es detallen a continuació.

1.- La Sra. (...), qui fins el dia 25/02/2018 prestava serveis com auxiliar d'infermeria a l'EAP (...) –dependent de l'Institut Català de la Salut-, mitjançant l'ECAP (programa informatitzat d'històries clíniques d'atenció primària), va accedir en nombroses ocasions entre el 24/10/2016 i el 28/06/2017 (detallades a l'antecedent 3r) a la història clínica de la persona aquí denunciant, sense comptar amb el seu consentiment i sense que aquest accés estigués justificat per cap actuació assistencial o administrativa.

2.- Els dies 21/12/2016 a les 12:34h i 07/03/2017 a les 14:42h dues persones qui presten servei al EAP (...) (una d'elles la Sra. (...)), van modificar a la història clínica de la persona denunciant la dada relativa al seu domicili, sense haver recavat el seu consentiment i sense que aquesta actuació respongués a cap raó assistencial.

Fonaments de dret

1.- Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), i l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Com a consideració prèvia, cal indicar que en el moment de dictar-se aquest acte, el precepte que contenia el tipus infractor aquí aplicat s'ha derogat pel Reial decret-Llei 5/2018, de 27/7, de mesures urgents per a l'adaptació del dret espanyol a la normativa de la Unió europea en matèria de protecció de dades. Però al tractar-se d'un procediment sancionador iniciat abans de la vigència d'aquesta norma -o en què les actuacions prèvies que l'havien precedit s'havien iniciat abans-, s'ha de regir per la normativa anterior (DT 1a RDL 5/2018).

Així mateix, en aquest acte s'ha tingut en compte també l'eventual aplicació al cas present del previst al Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (RGPD). I a resultes d'aquesta anàlisi es conclou que l'eventual aplicació de l'RGPD no alteraria la qualificació jurídica que aquí es fa, i en concret no

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

afavoriria al presumpte responsable de la infracció. En tot cas, val a dir que els fets imputats en aplicació de l'LOPD també ho serien si s'apliqués al cas l'RGPD.

2.- L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució. Tampoc ho va fer davant l'acord d'iniciació ja que, tal com s'ha exposat en l'antecedent 7è, l'ICS va dirigir un escrit en el qual no s formulaven al·legacions al dit acord, sinó que es limitava a posar en coneixement d'aquesta Autoritat que la Sra. (...) havia passat a la situació de jubilació, moment a partir del qual havia perdut la condició de personal estatutari de l'Institut Català de la Salut, cosa que s'acreditava documentalment

3.- En relació amb els fets descrits al punt primer de l'apartat de fets provats, relatius al principi de confidencialitat, cal acudir a l'article 10 de l'LOPD, que preveu el següent:

“El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable”.

Tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament que la Sra. (...) –qui prestava els seus serveis com a personal d'infermeria a l'ICS-, a través del seu codi usuari que li permetia tenir accés a l'aplicatiu ECAP, va accedir a dades de salut relatives a la persona denunciant contingudes a la seva història clínica, sense que aquest accés estigués justificat per cap raó assistencial. A més, cal destacar l'elevat nombre d'accessos realitzats per la Sra. (...) a la història clínica de la persona aquí denunciant (en 55 dies diferents, compresos entre el 13/06/2016 i el 28/06/2017).

Tot el que s'ha exposat fins aquí porta a concloure que es van dur a terme diversos accessos a la història clínica de la persona denunciant mitjançant l'ECAP, sense comptar amb el seu consentiment exprés, i sense que tampoc estigués justificat per cap finalitat assistencial. A aquest respecte, cal assenyalar que la legislació sanitària, quan regula els usos de la història clínica, en allò referent als professionals sanitaris només contempla l'accés per part dels qui assisteixen el pacient o que estan implicats en el seu diagnòstic (art. 11 Llei 21/2000 i 16 Llei 41/2002), circumstància que no es donaria aquí en els accessos referits a l'apartat de fets provats, els quals per tant vulneraven el principi de confidencialitat, actuació que al seu torn es considera constitutiva de la infracció greu prevista a l'article 44.3.d) de l'LOPD, que tipifica com a tal:

“La vulneració del deure de guardar secret sobre el tractament de les dades de caràcter personal al qual es refereix l'article 10 d'aquesta Llei.”

4.- Pel que fa al fet descrit al punt 2 de l'apartat de fets provats, cal acudir a l'article 6 de l'LOPD, que disposa el següent:

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

“El tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment inequívoc de l'afectat, llevat que la llei disposi una altra cosa”

De conformitat amb el que s'ha exposat, tal com indicava la persona instructora, es considera acreditat que dues persones adscrites a l'ICS van modificar l'adreça de la persona denunciant inclosa a la seva història clínica, sense comptar amb el seu consentiment, ni comptar amb cap raó assistencial que justificués aquest canvi. En conseqüència, durant la tramitació d'aquest procediment, s'ha acreditat degudament el fet descrit al punt 2n de l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu d'una infracció greu de l'article 44.3.b) de l'LOPD, que tipifica com a tal:

“Tractar dades de caràcter personal sense demanar el consentiment de les persones afectades, quan aquest sigui necessari de conformitat amb el que disposen aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament”.

5.- L'article 21 de la Llei 32/2010, en consonància amb l'article 46 de l'LOPD, preveu que quan les infraccions les comet una administració pública la resolució que declara la comissió d'una infracció ha d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o se'n corregeixin els efectes. En el cas present, però ateses les circumstàncies de les infraccions que aquí es declaren, no es considera procedent requerir l'adopció de mesures correctores. En efecte, en relació amb el fet provat 1r, es tractaria d'uns fets puntuals ja consumats; i, en relació amb el fet provat 2n, de la documentació que consta a les actuacions es deriva que a la història clínica de la persona denunciant inclosa en els fitxers de l'ICS ja figura el seu domicili correcte.

D'altra banda, cal assenyalar que l'article 21.2 de la Llei 32/2010, en consonància amb el que disposa l'article 46.2 de l'LOPD, preveu la possibilitat que la directora de l'Autoritat proposi la iniciació d'actuacions disciplinàries, d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. En aquest sentit cal evidenciar, tal com indicava la instructora, que la Sra. (...), des del 26/02/2018 ja no té la condició de personal estatutari de l'ICS per haver-se jubilat, per la qual cosa la seva eventual responsabilitat disciplinària s'hauria extingit en aquella data - d'acord amb el que estableix l'article 2.2 de la Llei bàsica 55/2003, de 16 de desembre, de l'estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, en relació amb l'article 20.1.d) del Decret 243/1995, de 27 de juny, pel qual s'aprova el Reglament de règim disciplinari de la funció pública de l'Administració de la Generalitat de Catalunya-. En conseqüència, aquesta Autoritat conclou que no procediria proposar l'inici d'actuacions disciplinàries.

Resolució

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Per tot això, resolc:

1.- Declarar que l'Institut Català de la Salut ha comès, en primer lloc, una infracció greu prevista a l'article 44.3.d) en relació amb l'article 10; i en segon lloc, una infracció greu prevista a l'article 44.3.b), en relació amb l'article 6, tots ells de l'LOPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 5è.

2.- Notificar aquesta resolució a l'Institut Català de la Salut.

3.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges i traslladar-l'hi literalment, segons el que especifica l'acord tercer del Conveni de col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades, de data 23 de juny de 2006.

4.- Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)